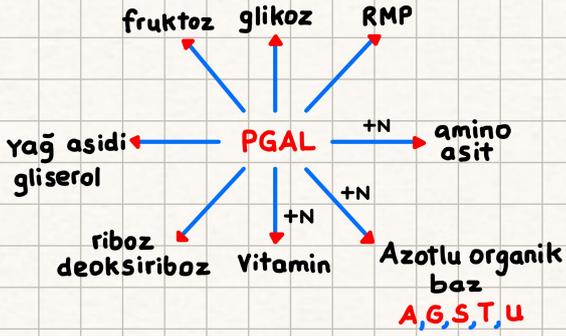
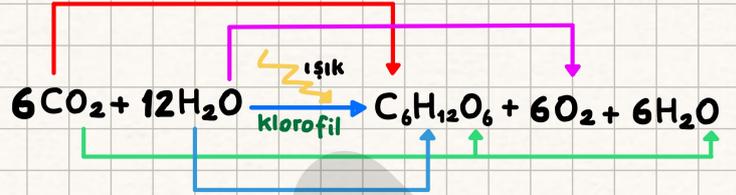
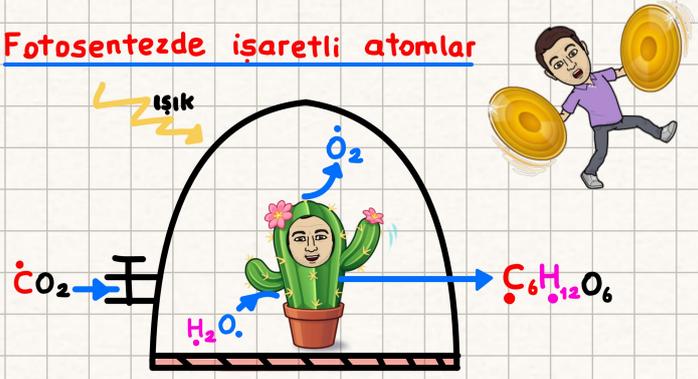

PGAL'den elde edilen organik moleküller

Fotosentezde işaretli atomlar

Fotosentez hızını etkileyen faktörler

Çevresel

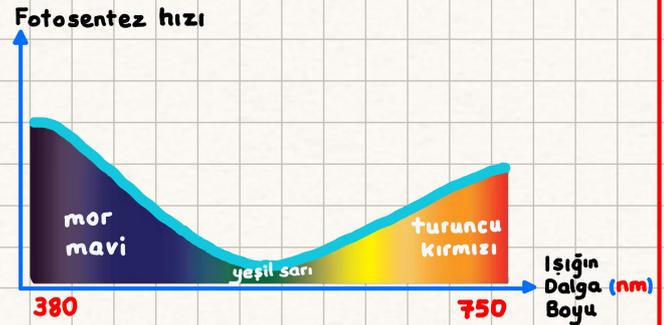
- 1 Işığın dalga boyu
- 2 Işık şiddeti
- 3 CO₂ miktarı
- 4 Su miktarı
- 5 Sıcaklık

Kalıtsal

- 1 Yaprak sayısı
- 2 Kloroplast sayısı
- 3 Stoma sayısı
- 4 Kütikula kalınlığı
- 5 Yaprak ayası genişliği

Çevresel Faktörler

1 Işığın dalga boyu

Klorofil pigmenti yeşili yansıtırken kırmızı ve mor ışığı iyi soğurur. (Yeşil ışıkta da fotosentez gerçekleşir.)

Dalga boyunun artması fotosentez hızını sürekli artırmaz.

Fotosentez hızı : mor > kırmızı > yeşil
mavi > turuncu > sarı

- I - Suyun fotolizle e⁻ ve protonlarına (H⁺) ayrılması
- II - CO₂ özümlemesinin gerçekleşmesi
- III - NADP⁺'nin indirgenmesi
- IV - Tilakoit boşluktan stromaya, protonların (H⁺) ATP sentazdan geçişi ile kemiozmotik yolla ATP üretilmesi
- V - PGAL oluşması
- VI - ATP'nin ADP'ye dönüşmesi
- VII - Işığın klorofilde soğurulması
- VIII - O₂'nin atmosfere verilmesi

Olayların gerçekleştiği kısımları yazınız.

Tilakoid

Stroma

- I - Klorofilin ışığı soğurması
- II - Karbondioksit tüketilmesi
- III - PGAL'den glikoz sentezlenmesi
- IV - ETS molekülleri arasında e⁻ aktarılması
- V - NADPH'lerin yükseltgenmesi
- VI - Fotofosforilasyonla ATP sentezlenmesi

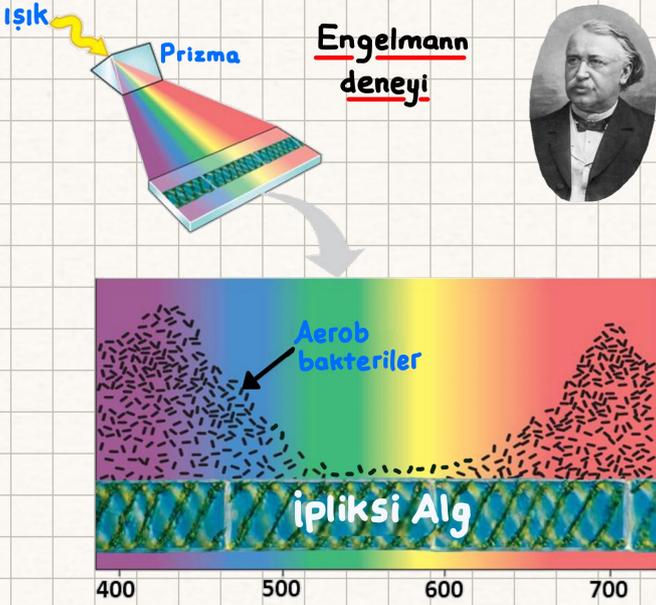
Fotosenteze ait yukarıdaki olayları gerçekleşme sırasına göre sıralayınız.

NAD⁺ → Hücre solunum

NADP⁺ → Fotosentez

(gece-gündüz)
Bitkiler her zaman solunum yapar.
Fotosentez sadece ışık varlığında (gündüz) gerçekleşir.

Engelmann deneyi

Engelmann yaptığı deneyde ipliksi yeşil alg ve aerobik bakterileri kullandı. Algin ışığı daha iyi soğurduğu bölümlerde daha çok O₂ üretildiği için mor mavi ışıkta daha fazla, yeşil ışıkta daha az bakteri çoğaldı. Sarı

Kalıtıl Faktörler (FH = Fotosentez hızı)

- 1 Yaprak sayısı → çok ise FH ↑
- 2 Kloroplast sayısı → çok ise FH ↑
- 3 Stoma sayısı → çok ise FH ↑
- 4 Yaprak ayası genişliği → geniş ise FH ↑

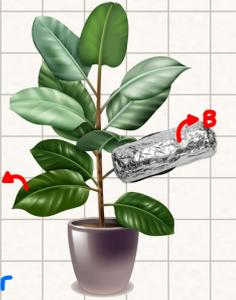
CO₂ tutucular

(BaCaNaK) Bazik özellikteki bu bileşikler, CO₂ ile bağlanır ve kararır. CO₂'nin fotosentezde kullanılmasını engellerler.

Fotosentez Deneyleri

B yaprağı alüminyum folyo ile kaplanmış ve bir süre ışıklandırıldıktan sonra açıkta bırakılan A yaprağı ile B yaprağına iyot damlatılmış.

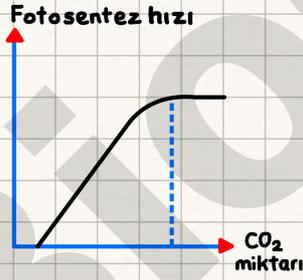
Sonuç: A yaprağı → Mavi-mor
B yaprağı → renksiz

Fotosentez ile üretilen glukoz, nişasta olarak depolanır.

2 Işık şiddeti

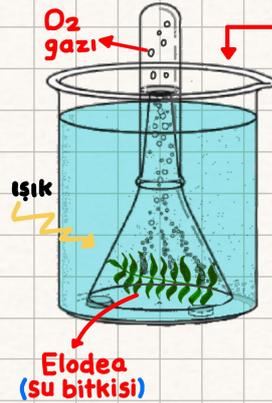
3 CO₂ miktarı

4 Su miktarı

5 Sıcaklık

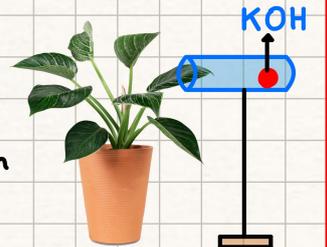
Su bitkisi elodea ışıklandırılmıştır. Tüpte O₂ gazının biriktiği görülür. Yeşil bitkiler fotosentez ile O₂ üretir.

Cam kaba gazoz veya soda ilave edilirse tüpte biriken O₂ miktarı artar. (Soda, gazoz çözülmüş CO₂ içerir.)

Tüpe kaynatılıp soğutulmuş su ilave edilirse tüpte biriken O₂ miktarı azalır.

Elodea (su bitkisi)

Yaprağın içte ve dışta kalan kısımlarına iyot damlatıldığında, içte kalan kısımda mavi-mor renk oluşmadığı görülür.

Sonuç Fotosentez için CO₂ gereklidir. KOH, NaOH gibi bileşikler fotosentezi engeller.

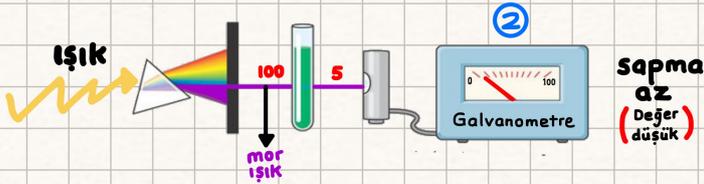
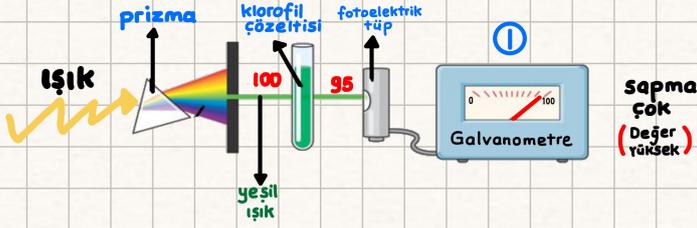

Galvanometre

Elektrik akımını ölçen bir cihazdır.

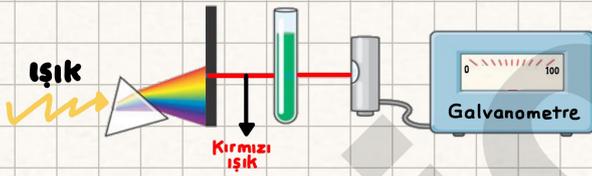
Luigi Galvani

① Klorofil çözeltisi **yeşil ışığın** enerjisinin azını emip çoğunu yansıttığı için sapma çok olur.

② Klorofil çözeltisi **mor ışığın** enerjisinin çoğunu emip azını yansıttığı için sapma az olur.

Kırmızı ışık verilseydi ibre nerede olurdu? (Çizelim)

Kemosentez

İnorganik maddelerin oksitlenmesi
Karanlıkta besin sentezi
Kimyasal enerji ile besin üretimi

~~Klorofil~~
~~Işık Soğurması~~

YOK!

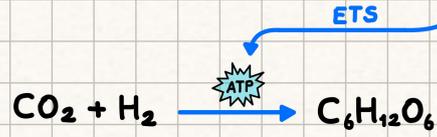
İnorganik maddelerin oksitlenmesi ile açığa çıkan kimyasal enerjiden organik besin sentezi olaydır.

Işık kullanılmaz. Gece-gündüz gerçekleşir.

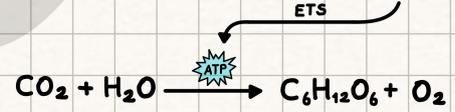
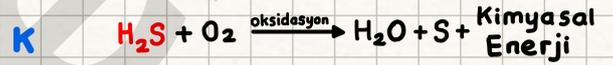
Kemosentez yapan canlılara **kemooototrof** denir.

Örn: Nitrit, nitrat, demir, kükürt bakterileri

Kemosentetik canlılar kesinlikle prokaryottur.

H₂S fotosentezde **hidrojen** kaynağı
H₂S kemosentezde **enerji** kaynağı olarak kullanılır.

Doğru/Yanlış? (D/Y)

Fotosentezde **H₂S**, hidrojen kaynağı olarak kullanılır. ....

Hem fotosentez hem kemosentezde **O₂** üretilebilir. ....

Aydınlık ortamda organik besin üreten canlı kesinlikle fotosentetiktir. ....

Atmosferik oksijenin kaynağı sudur. ....

Sadece prokaryot canlılar inorganik maddeleri oksitleyerek besin üretirler. ....

Aminoasit, yağ asidi gibi moleküller **PGAL** kullanılarak sentezlenirler. ....

NADP⁺ ışığa bağımlı evrede indirgenip, kalvin döngüsünde yükseltgenir. ....

Tüm ototrof canlılar karbon kaynağı olarak **CO₂** kullanır. ....